

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Jaroslava Vlašína ve věci žalobce: **B. V. V.**, zastoupený: Mgr. Ing. P. K. C., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2015, č. j. 8 A 5/2011 - 57, ve znění opravného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 A 5/2011 - 60,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2015, č. j. 8 A 5/2011 - 57, ve znění opravného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 A 5/2011 - 60, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce měl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt do 10. 12. 2009 za účelem společného soužití rodiny. Žalobcův otec měl totiž na území České republiky do téhož dne povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání.

Dne 26. 11. 2009 oba podali, prostřednictvím zmocněnce, žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu: otec žalobce za účelem podnikání, žalobce za účelem společného soužití rodiny.

Dne 13. 1. 2010 bylo řízení o žádosti žalobcova otce Policií České republiky, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie, Inspektorátem cizinecké policie Praha

(dále jen „Oblastní ředitelství služby cizinecké policie“), zastaveno pro neodstranění podstatných vad žádosti podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Dne 21. 4. 2010 vydalo Oblastní ředitelství služby cizinecké policie usnesení č. j. CPPH-119404/CI-2009-60, kterým zastavilo řízení o žalobcově žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, neboť s ohledem na výsledek řízení o žádosti žalobcova otce se stala žalobcova žádost zjevně bezpředmětnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.

Žalobce podal proti tomuto usnesení odvolání, v němž uvedl, že řízení ve věci pobytu jeho otce nebylo dosud ukončeno. Proto žádal, aby bylo usnesení ze dne 21. 4. 2010 zrušeno.

Rozhodnutím Policie České republiky, Služby cizinecké policie, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „Ředitelství služby cizinecké policie“) ze dne 9. 11. 2010, č. j. CPR-6887-1/ČJ-2010-9CPR-C218, bylo žalobcovo odvolání zamítnuto. Ředitelství služby cizinecké policie mělo za prokázané, že řízení o žádosti žalobcova otce bylo zastaveno a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 3. 2010. Proto postupovalo Oblastní ředitelství služby cizinecké policie v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), když řízení o žalobcově žádosti zastavilo pro její zjevnou bezpředmětnost.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V ní poukázal na judikaturu správních soudů, jmenovitě na rozsudek Městského soudu ze dne 30. 3. 2009, č. j. 10 Ca 15/2009 - 49, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 62/2009 - 68, publ. pod č. 2176/2011 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle níž lze řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu tehdy, pokud v průběhu řízení dojde k takové změně okolností, že rozhodnutí správního orgánu o žádosti, ať už kladné či záporné, nebude mít pro žadatele význam a nedojde k žádné změně v jeho právním postavení. V posuzovaném případě podle žalobce tyto podmínky splněny nebyly, a to i proto, že otec žalobce podal ve věci své žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu správní žalobu. Při ústním jednání pak žalobcův zmocněnec namítl nicotnost rozhodnutí Oblastního ředitelství služby cizinecké policie ze dne 21. 4. 2010 i rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 9. 11. 2010. Podle názoru žalobce, podpořeného odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č. j. 9 A 2/2010 - 98 (taktéž dostupný z www.nssoud.cz), neměly tyto správní orgány pravomoc k vydání uvedených rozhodnutí, neboť ta od 1. 1. 2009 náležela výlučně Ministerstvu vnitra.

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v řízení jednal s Ministerstvem vnitra, Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“), jakožto s účastníkem řízení na straně žalované, neboť, jak konstatoval v napadeném rozsudku, s účinností zákona č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 427/2010 Sb.“), která nastala dne 1. 1. 2011, přešla působnost původního žalovaného, Ředitelství služby cizinecké policie, na Komisi. Proto městský soud jednal podle § 69 s. ř. s. s Komisí jako s žalovaným.

Po věcné stránce městský soud rozhodl tak, že vyslovil nicotnost rozhodnutí Oblastního ředitelství služby cizinecké policie ze dne 21. 4. 2010 i rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 9. 11. 2010 podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Podle jeho názoru totiž v důsledku novely zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky (dále jen „zákon č. 274/2008 Sb.“), došlo od 1. 1. 2009 k přenesení pravomoci rozhodnout v této věci na Ministerstvo vnitra. Městský soud uvedl, že dle § 165 písm. c) zákona o pobytu cizinců, účinného od 1. 1. 2009, Ministerstvo vnitra v rámci působnosti ve věcech vstupu a pobytu cizinců na území a jejich vycestování z tohoto území rozhodovalo o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území a povolení k trvalému pobytu. Původní příslušnost oblastních ředitelství cizinecké policie rozhodovat o trvalém pobytu cizinců dle § 164 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců byla zákonem č. 274/2008 Sb. zrušena. Tato novela ve vztahu k § 165 písm. c) zákona o pobytu cizinců neobsahovala přechodná ustanovení dopadající na řízení zahájená před nabytím účinnosti tohoto zákona. Proto měl městský soud za to, že správní orgán byl povinen postupovat dle novelizované zákonné úpravy od okamžiku nabytí její účinnosti. Počínaje dnem 1. 1. 2009 tedy orgán cizinecké policie nebyl podle názoru městského soudu oprávněn zahájit řízení o povolení k trvalému pobytu cizince nebo v již zahájeném řízení pokračovat a vydat rozhodnutí. Pokud tak učinil, bylo rozhodnutí vydáno správním orgánem, který nebyl věcně příslušný ve věci rozhodnout. V posuzovaném případě byla obě správní rozhodnutí vydána v průběhu roku 2010, tedy již za účinnosti nové právní úpravy, která svěřovala rozhodování o agendě týkající se pobytu cizinců nikoliv orgánům cizinecké policie, ale Ministerstvu vnitra a následně Komisi. Obě správní rozhodnutí proto shledal nicotnými.

Dne 22. 10. 2015 vydal městský soud opravné usnesení č. j. 8 A 5/2011 - 60, jímž opravil nákladový výrok napadeného rozsudku.

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku kasační stížnost, formálně odkazující na kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s; ve skutečnosti však městskému soudu vytýká pouze nesprávné posouzení právní otázky ve smyslu písm. a). Stěžovatel zejména zdůrazňuje, že se v předmětné věci nejednalo o žádost o povolení k trvalému pobytu, jak je uvedeno v napadeném rozsudku, ale o žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinným na základě žádosti podané dne 26. 11. 2009. Ke změně věcné příslušnosti v řízeních týkajících se povolení k dlouhodobému pobytu došlo až novelou zákona o pobytu cizinců provedenou zákonem č. 427/2010 Sb., s účinností od 1. 1. 2011. Podle přechodných ustanovení tohoto zákona (čl. II body 1. a 4.) v zahájených správních řízeních pokračuje, namísto oblastních ředitelství služby cizinecké policie, správní orgán, kterému svěřuje věcnou působnost nová právní úprava, tedy v prvním stupni Ministerstvo vnitra, a to

podle zákona o pobytu cizinců v jeho dosavadním znění. Z toho dle stěžovatele vyplývá, že orgánem příslušným pro rozhodování o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, podané dne 26. 11. 2009, bylo Oblastní ředitelství služby cizinecké policie a v odvolacím řízení Ředitelství služby cizinecké policie (viz § 42 odst. 5, § 44a odst. 4 a § 46a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 31. 12. 2010). Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č. j. 9 A 2/2010 - 98, uvedený žalobcem, se týkal jiného řízení, konkrétně řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu na území České republiky a o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství podané podle § 68 ve spojení s § 83 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kde byla námitka nicotnosti důvodná. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Taktéž navrhl, aby zdejší soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 3 Azs 238/2015 - 21, nebyl kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas, a to osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2 s. ř. s.

Mezi stranami je sporná pouze jedna právní otázka – zda byla k rozhodnutí o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a následnému rozhodnutí o odvolání příslušná cizinecká policie, či Ministerstvo vnitra.

Právní úprava zakotvená v zákoně o pobytu cizinců byla ke dni rozhodnutí Oblastního ředitelství služby cizinecké policie (21. 4. 2010) i ke dni rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie (9. 11. 2010) následující. Jak vyplývá z § 42 odst. 1 a 5, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu se podávala policii. Ta podle § 44 odst. 1 vydala cizinci povolení k dlouhodobému pobytu formou průkazu o povolení k pobytu, přičemž za podmínek uvedených v § 44a odst. 1 bylo možné dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu opakovaně prodloužit. Z § 164 odst. 1 písm. h) a i) pak vyplývala působnost oblastních ředitelství služby cizinecké policie rozhodnout o vydání povolení k dlouhodobému pobytu a v rozsahu své působnosti rozhodnout o prodloužení doby platnosti průkazů vydaných podle tohoto zákona. Působnost nadřízeného správního orgánu ve správním řízení ve vztahu k oblastním ředitelstvím cizinecké policie vykonávalo podle § 163 odst. 1 písm. f) bod 1 ředitelství služby cizinecké policie. Ustanovení § 167 odst. 3 přikazovalo policii vždy si v řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vyžádat výpis z evidence Rejstříků trestů. Ministerstvu vnitra pak z § 165 písm. c) vyplývala pouze působnost rozhodovat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území a o povolení k trvalému pobytu.

Z výše uvedené právní úpravy je nepochybné, že příslušná k rozhodnutí o žádosti žalobce byla v předmětné době skutečně cizinecká policie, jak tvrdí stěžovatel, nikoliv Ministerstvo vnitra, jak dovodil městský soud. Pravomoc oblastního ředitelství služby cizinecké policie rozhodnout ve věci v prvním stupni vyplývá z § 164 odst. 1 a podpůrně z dalších výše uvedených ustanovení zákona o pobytu cizinců. Pravomoc ředitelství služby cizinecké policie rozhodnout o odvolání žalobce vyplývala z § 163 odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o pobytu cizinců.

Ministerstvo vnitra rozhodovalo v předmětné době podle § 165 písm. c) zákona o pobytu cizinců, o něž svůj závěr opřel městský soud, toliko o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území (viz § 42e zákona o pobytu cizinců) a o povolení k trvalému pobytu (viz § 66 a násl. zákona o pobytu cizinců). O žádné z těchto dvou řízení však v předmětné věci nešlo. Proto také nebylo namístě převzít závěry a argumentaci z rozsudku Městského soudu ze dne 27. 6. 2013, č. j. 9 A 2/2010 - 98, kde se jednalo právě o žádost o povolení k trvalému pobytu. Stejně tak městský soud přehlédl, že zákon č. 274/2008 Sb. nenabyl účinnosti ke dni 1. 1. 2009 v celém svém znění (viz jeho čl. LXVIII). K tomuto datu byla na Ministerstvo vnitra převedena zejména agenda trvalých pobytů; k převodu agendy přechodných pobytů, kam spadá i nyní posuzovaný případ, z cizinecké policie na Ministerstvo vnitra došlo právě až 1. 1. 2011 (srov. i důvodovou zprávu k zákonu č. 274/2008 Sb.), a to včetně rozhodování o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, jak ostatně konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011 - 69.

Z uvedených důvodů je posouzení předložené právní otázky ze strany městského soudu nesprávné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Kasační stížnost byla tedy podána důvodně, a proto Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), což zejména znamená, že bude na napadená správní rozhodnutí nahlížet jako na de iure existující akty.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. března 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu